Szerkesztőség és kiadóhivatal
Brassó, Nagy- s Czérna-utcza sarkán
Hopp F. butorraktára fölött, I. em.
hol a szerkesztő hétköznapokon délelőtt 9-11 óra között,
Bolonya, Kester-utcza 325. sz. a. hol minden délután található.
A lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint az előfizetési pénzek és hirdetések bérmentesen ide küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR.
helyben házhoz hordva, v. vidéken postán küldve:
Egész évre 7 frt félévre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.
HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármond-sor helye 5 kr (1—10 sor helye 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknél kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bélyegdija 30 kr
Nyilt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyilt-tér előre fizetendő

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvètetnek: Brassóban *a kiadóhivatalban;* Budapesten: *Lang Lipót, Haasenstein és Vogler* (Jaulus), *Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát;* Bécsben: *Daube G. L.* s társa, *Haasenstein és Vogler* (Otto Maasz), *Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukes M.;* Berlinben: *Rudolf Mosse;* Frankfurtban: *Daube G. L. és társa* hirdetési irodájában.

117. szám. *Brassó, Szombat, október 15-én.* III. évfolyam 1887.

Előfizetési felhivás.
a
„BRASSÓ“
negyedik évnegyedére.

Lapunk 1887. október elsejével ez év utolsó negyedébe lépvén, ezennel uj előfizetést hirdetünk. — Eddigi t. előfizetőinket kérjük tisztelettel: sziveskedjenek előfizetéseiket megujitani, minthogy lapot csak ugy küldhetünk, ha az előfizetési dijak rendesen beküldetnek.

A hazafias ügy iránti tekintetből kérjük lapunk szives terjesztését.

Előfizetési árak:

Egy negyedévre (okt.—decz.) 1 frt 80 kr.
Külföldre . . . . . 5 frank.

Az előfizetések legczélszerübben postautalványnyal küldendők a „Brassó“ kiadóhivatalába

Kivánatra bárkinek mutatványszámmal készségesen szolgálunk. Gyüjtőknek 5 egyszerre beküldött előfizető után tiszteletpéldánynyal szolgálunk.

Mint eddig. — ugy ezentul sem fogunk kimélni semmi anyagi áldozatot, — csak kérjük a t. közönség b. tömeges előfizetését, mit remél

A „BRASSÓ“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

A hadsereg és honvédség szállitásai.

A honvédelmi miniszter junius hóban enquêtet tartott a jelenlegi honvédelmi miniszteri fővállalkozó szerződésének felmondása tárgyában. — Az impulsust ezen szaktanácskozásokhoz több iparkamara s iparegyesület adta.

A tanácskozmány eredménye meddőnek mondható. A legtöbb testület képviselői — habár testületeik a szerződés felmondását kérelmezték volt — könnyü szerrel a szerződés további fentartása mellett nyilatkoztak s a különben jóakaratu miniszter az egész tanácskozmányból csak azon szomoru meggyőződést meritette, hogy a testületek és képviselői között határtalan ür tátong s vagy a testületek magok voltak félrevezetve a kérvényezéskor, vagy azoknak képviselői lettek félrevezetve és befolyásolva a kérvényezés után. — És valóban bámulatos — nem akarom mondani, gyanus — is volt, hogy a négy erdélyrészi képviselő kivételével, miképen hajtották az anyaországi képviselők a vizet Berenfeld fővállalkozó malmára.

Kolozsvár és Brassó voltak az egyedüliek, négy nyolcz ellen, a kik megmaradtak eredeti álláspontjuk mellett s ezeknek élén Kolozsvár város érdemekben gazdag. orsz. képviselője, erdélyi ipari érdekeinknek valódi harczosa, Sigmond Dezső. — Csakhogy van a magyarnak egy találó közmondása: „Sok lúd — — —“ Igy jártunk mi is. Egyrészt a miniszterium kebelében a fővállalkozó az előrement idők folytán határozott népszerüségnek és bizalomnak örvend, a minek az enquêten látszata is volt, másrészt a magyarországi kamarák s az orsz. iparegyesület képviselői, mint egy sziv, egy lélek vállalkoztak a fővállalkozó érdemeinek hangoztatására. — ugy, hogy ezzel szemben tovább harczolni csak szélmalom-harcz lett volna.

A miniszteriumi referens számokkal érvelt arra nézve, hogy mily csekély a honvédség szükséglete s mennyire nem érdemes a hazai kisiparnak azután esdekelni, szemben azon sok és nagy garancziával, melyet az állam követel.

Nem tagadom, van abban sok igaz. De hogy azért nem volna érdemes annak elnyerésére minden lehetőt megtenni, — az nem áll. Ha jelenleg csekély a szükséglet, jöhet idő, mikor nagyobb s oly nagy, hogy dúsan kárpótolna az előző évek kevesebbleteért. Azután a honvédségnél kezdjük s a hadseregnél folytatjuk. A kettő együttvéve elég munkát képes nyujtani a hazai kisipar legalább egy részének. Ez kétséget nem szenved s nekünk minden rendelkezésre álló törvényes eszközzel oda kell hatnunk, hogy ezt el is nyerjük.

A hivatolt szaktanácskozmány egész lefolyása egy meggyőződést érlelt meg az erdélyrészi tagokban, s ez az hogy a mi útaink másfelé vezetnek e tekintetben, mint az anyaországéi. Partikularismussal vádolnak minket minden alkalommal. Legyen igazok most is. Kövessünk partikuláris érdekeinket. A kinek a háza ég, az kiabál. Nekünk pedig ég, a mi iparunknak munka kell s a mig a belföldi piacz igényeihez fog átalakulni, addig állami munkára van szüksége, hogy teljesen tönkre ne menjen — nekünk erdélyieknek egy test gyanánt kell fellépnünk s ezt a testet az E. M. K. E.-nek kell hatalmas védőszárnyai alá venni. — Ezzel előmozditja a mi iparosságunk érdekeit s megvédi az államkincstáréit. Mert az szintén nem szenvedhet kétséget, hogy a jelen rendszer mellett az államkincstár károsodik. Egy pillanat a honvédség raktáraiba s a kisipar által szállitott czikkekre, rögtön meggyőzhet erről. De talán eleget mondok erre nézve, ha csak egyet hozok fel azon sok eset közül, melyek legutóbb a népfölkelési munkák átvétele alkalmával az általam képviselt iparos csoporttal történtek. — Nekünk kifogásolták a szűgyezetet, mert nem őz, hanem marhaszőrrel volt bélelve s már vissza is akarták vetni, midőn a bizottság megmutatandó a szállitó kisiparosoknak a honvédelmi miniszterium által leküldött minta valódiságát és kifogásolhatatlan voltát, — felbontja a mintát s talál őzszőr helyett régi rossz nemezt (filz.) Tableaux!

Tehát nem is marhaszőr! Nemde ez jellemző?

Ilyen sok példát hozhatnék még fel, a melyek mind csak a mellett szólanának, hogy az állam érdekében is cselekszünk, ha igyekszünk a központi szállitó helyébe a kisipart emelni.

De hogyan s mi módon?

A miniszter joggal annyi és oly sok garanciát követel, hogy kérdéses, vajjon ezt nyujthatja-e a kisipar. Sőt egyenesen állithatom, hogy ezen az alapon a kisipart bevonni lehetetlen, — nekünk első sorban oda kell hatnunk, hogy a miniszternek tiszta képet nyujtsunk iparunkról s termőképességéről, mert csak igy érhetünk el némi sikert. De mindenekfelett reá kell birni a minisztert, hogy ne pályázat utján biztositsa magának jövőre a honvédség szükségleteit. Mert ha újból pályázatra kerül a sor, akkor a nagy vállalkozók ismét legyőzik a gyenge kisipart.

A pályázatot feltétlenül mellőzni kell. Máskülönben hiába minden erőlködésünk. — Ez az első. S ha ez megtörtént, úgy oly tervezettel kell a miniszter elé járulnunk, melyből kitünjék, hogy Erdély iparossága a maga érdekeit nem helyezi az állam érdekei fölé, azaz módot kell találni arra, hogy mozgósitás esetére is megfeleljük a legfokozottabb igényeknek.

Ezt pedig biztosithatjuk az államnak. Nekünk nincs szükségünk ezrekre menő készletre, sem nagy műhelyre és gépekre. Műhelyünk ez egész országrész, gépeink az iparosok ezrei, a kik bizonyára képesek oly készletet előteremteni, mint egy fővállalkozó.

E czélra Erdély iparosságának egyesülnie és szövetkeznie kell, a miniszter nem szerződhetik minden várossal külön, ez rendkivül nehézkes volna a kezelésben. — A miniszter-

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

Ha férfi vagy....

„Ha férfi vagy, légy férfi,
Függetlenségedet
A nagy világ kincseért
Áruba ne ereszd.“

Okos mondások ezek nagyon,
Főleg, ha nős embertől vagyon;
De mikor Petőfi is igy beszéle,
Akkor még nem vala ám felesége.

Ó Leander.

A hontalan.

— *Beszély.* —

9) (Folytatás.)

Mikor egyedül maradt, azt hitte összeroskad a ház, oly fullasztó volt szobájának légköre, oly vágy lepte meg a szabad, hűvös levegő után, hogy elhatározta magát, daczára a szigoru házszabályoknak, elhagyni szobáját s kisétálni a gyönyörü holdfényben fürdő kertbe, élvezendő a szabad természetet.

Tudta, hova szokta a cseléd a kapukulcsot akasztani; lassan, egész észrevétlenül kilopódzott a néma házból, de szive ugy dobogott, mintha bünt követne el.

Nem is bánta meg tettét. A természet oly szép, elbüvölő volt. A hold ragyogó fényében az intézet kertje egész paradicsomhoz hasonlitott. A virágok elkábitóan illatoztak, mintha az elhaló természet a sötét éjszakába akarná lehelni utolsó bájait. Körülötte néma csend volt s ha egy-egy érett gyümölcs az esti szellő következtében földre esett, — összerezzent.

Egy nagy almafa alatti padra letelepedett, átekintve a szomszéd házra. És a mint igy nézett, bevallá magának, hogy nem a szép holdfény vonzotta őt ide, hanem a remény, még világosságot látni a szomszédban: a lámpát, melynél a polgármester viraszt. Az egyik ablak, melyből világosság látszott ki, még nyitva volt. Tisztán láthatott be a szobába egészen az iróasztalig, de a szék üres volt előtte. És neki mégis egy belső érzelem sugta, egy sejtelem, hogy barátja csakugyan közelében van. Szive hangosan dobogott: tisztán hallotta a szomszéd kertből, a mint valaki fel s alá járkál. Ő volt! Ő, neki kell lennie, más nem lehet! Mily csodálatos, hogy őt is ide vonzotta a szép őszi éjszaka a kertbe! Mily közel voltak egymáshoz s mégsem láthatják egymást. Vajjon gondol-e őreá? Vajjon neki is sugja-e szive, hogy nincs egyedül?

Gabriella mozdulatlanul ült, feszülten figyelve, nehogy egy hangot is elveszitsen.

A holdat épen sűrü felhők takarták el s a kertet mély sötétség boritá. Akkor közvetlen közeléből hirtelen csendes mozgásszerü zajt hall. Viszanézett s egy idegen alakot lát, figyelmesen a padhoz sompolyogni. Oly félelmes volt ez a jelenet, s a leány szivét oly aggodalom szállotta meg, hogy ijedtében akaratlanul felkiálltott.

Azonnal egy hang szólalt meg a szomszéd kertből:

— Kegyed itt, Gabriella kisaszony? És egyedül! Kegyed sikoltott? Mi történt?

— Egy idegen ember van a kertben, tolvaj! rebegte mereven, a szöglet felé nézve, mely felé az idegen menekült. Szegény leány mintegy megdermedve állt a fal mellett. Az idegen tolakodó előli félelme megszünt s ő már csak a polgármester megjelenése miatt volt zavarban. Egy pillanat műve volt, a polgármester keresztül vetette magát a keritésen s épen melléje ugrott.

Hova lett a gazember? Csillapodjék le Gabriella. Bizonyára csak azon gyümölcstolvajok egyike, kik már hozzám is belopództak, Ha nem oldott volna még kereket, szeretném megleczkéztetni.

És mialatt beszélt, azon irányban futott, melyet a leány mutatott s ép abban a perczben ért oda, mikor a tolvaj egy kis létrán akart átmászni. Megragadta hirtelen s kabátjánál fogva visszarántotta.

Istoria Ardealului - Colecția Ioan Lupaș - Colecția Universitatea din Cluj-Napoca. Colecția Universitatea din Cluj-Napoca © Fundația pentru Școala - BCU Cluj-Napoca.

nek egy közegre van szüksége, a melylyel ő szerződik. Ez felelős a miniszterrel szemben és ez képviseli az iparosságot is.

Ez a közeg csak egy nagy iparos-szövetkezet lehet, központi vezetéssel. Ugy képzelem magamnak ezt a szövetkezetet, mint az E. M. K. E.-t a maga fiókhálózatával.

Egy szövetkezetet kellene alakitani egész Erdélyre Kolozsvár középponttal. E szövetkezet pedig álljon az E. M. K. E. védő-szárnyai alatt. A központi vezetőség álljon helybeliekből, mint az E. M. K. E. direktoriuma, a választmányban pedig legyen két-két taggal képviselve minden vidéki város, mely állami munkában részt vesz.

Ez a középpont áll szemben a miniszterrel. Ez szerződik, ez felel és ez osztja fel a munkákat is. Csakhogy ez még nem elég. Minden város vagy megye, melynek iparossága állami munkákat akar, tartozik szolidáris alapon álló szövetkezeteket alakitani és pedig városonként vagy megyénként egy egy közös szövetkezetet közös vezetés alatt, legfeljebb csak iparágonként külön szakosztályokra oszolva, melyek külön-külön bocsátják a központ rendelkezésére az óvadékot. De a vezetésnek mindenekfelett közösnek kell lennie, akár posztósok, lábbeli iparosok s szijgyártók együttvéve képezzenek is egy fiókszövetkezetet, a mint csakis közösen képezhetnek.

Másként én nem képzelhetek magamnak erőteljes és minden tekintetben biztos garanciát nyujtó szövetkezetet, mely, mint az óramű, a központ egy intésére teljes működésbe legyen hozható.

Ez volna az én szerény véleményem.

Csak a biztositékra nézve volna még egy észrevételem. Nem az én eszmém, mástól hallottam, de nagyon hélyesnek tartom. Pénzbeli 10%-os biztositék helyett adjuk munkában a biztositékot. Szabja meg a miniszter az óvadék magasságát s a helyett, hogy ezt pénzben tennők le, leteszszük kész posztóban, bakkancsokban és szijazatokban. Ezzel meglenne az óvadék is, a készlet is.

Vegye kezébe ezt az ügyet az E. M. K. E. választmánya. Eddigi áldásos működése után őt illeti meg a kezdeményezés, senkit mást. De nincs is más. Hivja össze közös értekezletre Erdély érdekelt iparosságát Kolozsvárra. Hivja meg a kolozsvári és brassói kereskedelmi és iparkamarákat, az egyes városok iparegyesületeit s társulatait, a hol ilyenek nincsenek, a politikai hatóságokat keresse meg, jelöljenek ki két-két iparost s ugy beszéljék meg közösen ügyeiket, bajaikat.

Lehet, hogy czélszerübb eszmék fognak ott felmerülni az enyémnél. Készséggel fogok azok előtt meghajolni, mert én nem a magam eszméinek győzelemre jutásáért dolgozom, hanem, hogy történjék már döntő lépés iparunkért.

Az E. M. K. E. kezébe teszem le az ügyet, az erdélyi részekben ma csak az ő kezében látom jó kézben e szent ügyet, iparosaink ezreinek érdekeit.

Szterényi József.

Belföld.

Brassó, okt. 14. **(Ovatio a miniszterelnöknek a szabadelvü körben.)** Tisza Kálmán miniszterelnök 12-én este a szabadelvü körben való megjelenésekor lelkes éljenzéssel fogadtatott. Dániel Pál alelnök a miniszterelnöknek holnapi nevenapja alkalmából meleg szavakban fejezte ki a párt szerencsekivánatait és abbeli leghőbb kivánságát, hogy a miniszterelnök ép erőben és egészségben sokáig éljen. — Tisza Kálmán miniszterelnök a párt szives megemlékezését szivélyes szavakban megköszönte és ezzel a párt családias jellegü ünnepélye lelkes éljenzések közt véget ért.

Brassó, okt. 14. **(Országgyülés.)** A képviselőház 12 iki ülésben felolvastatott a delegatio egybehivására vonatkozó kir. leirat. Majd Baross miniszter több helyi érdekü vasutra vonatkozó jelentést, gróf Széchenyi miniszter pedig három rendbeli törvényjavaslatot terjesztett be. Most Falk Miksa mutatta be a választelirati bizottság javaslatát, mely a ház kivánatára fel is olvastatott. A választelirati javaslatot, mely a bétfői ülésben fog tárgyalás alá vétetni, a ház nagy figyelemmel s végül éljenzéssel fogadta.

A ház elnöke, Doda Trajánnak lapunk más helyén közölt levele iránt tett most nyilatkozatot a ház előtt, kijelentve egyfelől, hogy azt nem ő (az elnök) juttatta a lapokhoz, másfelől pedig, hogy Dodával szemben — ki be nem nyujtván megbizó-levelét, e magán levele sem tartozik a ház elé — a törvény rendelete szerint fog eljárni.

Miután még ketten letették az esküt s a ház költségvetése megszavaztatott, az ülés véget ért.

Külpolitikai szemle.

Brassó, okt. 14. — A külpolitika két legnevezetesebb eseménye Bulgária s Marokko. Ott a választások, itt az örökség.

Bulgáriából most Radoslavow fogadtatásának részletei kerülnek napfényre. Ő maga nyilatkozik róla. E szerint a kihallgatást első sorban azért kérte, hogy megmutassa pártjának — melyet a törvény alapján álló ellenzéknek nevez — hogy a dynastia iránt hódolattal viseltetik: másodsorban azért, hogy panaszt emeljen ama szigoru és üldözés jellegével biró intézkedésekért, a melyekben pártja a kormány által részesittetik. E panaszt tényleg elő is adta, a mire a fejedelem sajnálkozását fejezte ki a felett, hogy e válságos időkben a nemzeti pártban szakadás állott be s ama reményének adott kifejezést, hogy a két fraktio, tekintve a programbeli eltéréseik elenyésző csekély voltát, ki fog egymással békülni. Radoslavov kijelentette, hogy ez utóbbi mindaddig nem remélhető, mig pártjára ugyanazt a mértéket alkalmazzák, mint a hazaáruló Karavelovistákra és Zankovistákra. A herczeg érintette azt a hirt is, hogy Radoslavov Nikolajev ezredes közbenjárásával közeledést kezdeményezett Karavelovhoz és Zankovhoz és másfelől Nikolajev Klement metropolitával titkos összeköttetésben áll. Radoslavov e hirek igazságát határozottan tagadta, a mennyiben kijelentette, hogy kompromisszumról pártja és a hazaárulók között, mint egyik képtelenségről, sohasem lehet szó. Egyuttal hangsulyozta azt is, hogy egy ily czélu misszióra épen nem Nikolajevet vette volna igénybe, a ki első sorban katona s nem politikus.

A marokkói örökség tárgyában az angol kormány távirati uton körjegyzéket intézett a nagyhatalmakhoz, hogy megtudja, mint vélekednek ama javaslatáról, mely szerint az egyes hatalmak hadihajójkat küldjenek Marokko kikötőibe. Az angol diplomatia körében azt hiszik, hogy Németország zavarok kitörése esetében a Marokkóban levő németek érdekeinek megvédését Angliára fogja bizni.

Ugyancsak a marokkói ügyben sürgönyzik okt. 12. iki kelettel Algierből: Az a Madridból származó hir, hogy azok a törzsfőnökök és benszülöttek, kik annak idején a Bu Amena törzs lázadásában résztvettek, Marokkó határát átlépték, eddig még nem nyert megerősitést; de a határról ujabban az a hir érkezik, hogy Ondjában nagy izgatottság uralkodik, mivel ott az egymással versengő Mehaja és Angad nevü törzsek, tekintettel a kilátásban levő eseményekre, pártot gyüjteni igyekeznek. A »Vigie« szerint tengerészetügyi miniszter elrendelte, hogy Algierben, Oranban és Bouában torpedo-állomások létesittesenek.

Román lapszemle.

— A „Tribuna“ arczátlankodik; a „Gaz.“ ijesztget. —

„Több a baj, mint a vaj“ azt a magyar példabeszédet idézi magyarul a »Telegraf« s aztán elbeszéli olvasóinak a zágrábi és fiumei képviselőtestületek ismeretes viselkedését. Ha baj van, azt majd csak helyre hozzák az illetők, a vajat pedig megosztják még azokkal is, kik az ilyen bajok felett nem birják elfojtani káröröm ü ket.

Nagyobb baj is van ennél most Szebenben és Brassóban, t. i. Tisza Lajos grófnak megnyitó beszéde a közmivelődési egyletek kongressusán. Ez aztán már igazán okozott fejfájást mind a Tribunának, mind a Gazetának.

Mintha összebeszéltek volna, egy és ugyanaz napon, ó naptár szerint szeptember 30-án (október 12.) vezérczikkeznek a kongressus ellen. Még a kiindulás is egyszerre s egy pontból történik. A felség látogatása, a Deákszobor leleplezése, a nemzeti szinház félszázados ünnepe, az országgyülés megnyitása és végre a közmüvelődési egyletek kongressusa bántja mind a kettőt.

»Nagyon büszkék — igy kezdi a „Tribuna“ — az ő compatriotái, a magyarok.“ »Nagy füstöt csaptak a hatalmon levő magyarok«, igy kezdi a »Gazeta«. A nagy elmék szépen összetalálkozának, mint a bibliai szegény és gazdag s mindakettőt az irigység szülte. Lássuk csak előbb a »Tribuna« epéskedését s utána a Lenszerest.

Mindenek előtt káröröm et siet nyilvánitni a felett, hogy Sándor József, az E. M. K. E. fáradhatatlan titkára, nevetést idézett elő azon tényével hogy aranygyürüjét s egyéb szép emlékeit kész volt a kongressus oltárára letenni.

Nincs ezen nevetni való „Tribuna“ uram, mert ha százezer román ugy tenne, mint Sándor József, pár év alatt eltünnének csak itt az erdélyi részekben azok a gör. kel. és gör. kath. iskolai épületek, melyek ma igen sok helyen inkább madárijesztők, gyermek gyilkolók, mint iskolák Lelkesedés és áldozat kell ahhoz, mire a frázisgyártó tribunisták nem képesek.

Hanem lássuk csak, mint irigykedik a „Tribuna“ a hazafias magyar ünnepélyekre.

»Épen ezen ünnepélyek alatt ütött ki — ugy mond — a deficzit, a zágrábi és fiumei zenebona és a csendőrök összpontositása Magyarországon magyar vidéken.“

Ebből aztán azt a tanácsot adja, hogy azokon a helyeken kellene a békét helyreállitani s főleg a rablók között kellene a magyar kultur-egyleteknek prédikálni. Méregtől puffadozó tanács ez, melytől tisztességes román ember is undorral fordul el. Mondotta-e valaha magyar lap, hogy az assotiatiunea román közmüvelődési egylet az oláh rablók között prédikáljon akár az egylet kebeléből, akár azon kivül Pedig nem tagadhatja a „Tribuna“, hogy volna az assotiatiuneanak ott is elég tere.

Ilyen csak a Tribunától telhetik ki. A rablókkal majd csak elbánik az igazságszolgáltatás vaskeze. S hasztalan mérgelődik a „Tribuna« az agitátorok emlegetéseért, mert irva van, hogy a kertész ügyel a vakondokokra. A fényes palotákra is hasztalan önti pokoli mérgét, felépitik azokat nélküle is ott, a hol szükségesek.

Hogyan csinálják a magyar történelmet, ezt sem tőle tanuljuk. Feljegyezzük, bizonyos, az utókor számára azt a sok piszkot is, a mit naponta ránk szeretne rakni, de a mi reá szárad. Kétségtelen, hogy bámulni fogja az utókor, midőn olvasni fogja, hogy volt olyan idő Magyarországon, — midőn el nézték büntetlenül, hogy egy hazai román lap az összes magyar kulturegyletek kongressusát azon vidékekre küldi, a hova a csendőrőket hivták össze, hogy rendet csináljanak.

— Gazember mit akartál itt? — kiáltá neki. De a mint a halálra ijedt embert közelebbről megtekinté, a meglepetés és szánalom hangján folytatá: »Maga ez Jakab? Pfui! Mem szégyenli magát? oly öreg ember!

— Oh polgármester ur; én semmi rosszat sem akartam! Csak beteg feleségemnek néhány almát! Gyakran láttam, mint játszottak a gyermekek az almákkal s dobálgatják azokat, mi szegények vagyunk nagyon szegények! Ez az első eset, polgármester ur!

Majd megvizsgálom még tüzetesebben a dolgot. Holnap d. e. 11 órakor jelentkezik nálam, vagy feljelentem. Most mehet!

Az öreg ember még néhány szót morgott, aztán engedelmeskedett. A polgármester megütközve nézett utána s rázta a fejét. „Becsületes ember volt s néhány nyomorult almáért tolvajjá akar lenni. Ha lehet Gabriella, hallgassa el ezt az incziden szegény kedveért. Szeretném megmenteni ezt a szegény, öreg bolondot.“

És most hadd vezessem a kapuig. Én majd ismét a keritésen keresztül fogok visszatérni, csakhogy ne riaszszam fel az egész házukat.

Azután egymás mellett mentek az ajtóig, mialatt a polgármester nem vette le tekintetét a leányról.

— Hogyan került kegyed ily késő éjjel a kertbe, Gabriella?

— Magam is alig tudom. Valami oly különösen nyomasztólag hatott reám egész napon át. Ugy vágytam magány után, a természet után.

— Ugy, hát ép ugy járt, mint én! Én és vágytam magány után s sehogy sem találtam nyugalmat. Ezzel közelebb lépett hozzá s egész halk hangon sugta: Vágytam kegyed után!

Gabriella hirtelen ráveté szemét s a mint a férfi a holdfényéből megvilágitott leány arczát oly közel érezte maga mellett, csaknem elveszté eszét. Nem a barát, nem az apai oltalmazó volt többé, a ki megragadta kezét — mindketten fiatalok voltak, mindketten boldogság után vágytak. Egy pillanat s ő átkarolá a leányt, magához szoritá s egy forró-forró csókot nyomoft ajkaira.

— Oh gyermek, gyermek, mennyire szeretlek!

Álom volt az egész. A mint feje akaratlanul ott nyugodott a férfi keblén, a mint érezte a csók forróságát, hevét, lelke mintegy átszellemült. Azután elszabaditá magát, besietett a házba — szobájába. Ott a sötétben ledobta magáról ruháját s ébren feküdt nyughelyén, ujjait erősen halántékaira szoritva, mintha azok kiugorni akarnának. Lelkében vihar támadt. A szerelem vihara. Soká küzdött igy önmagával. De végre áldá istenét, ki e boldogságot megérni engedé.

(Folytatása következik.)

Iskola Alapitvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

„Menjenek, ugy mond, oda a kultur-egyletek és az egyletek kongressusa és prédikáljanak azoknak, hogy megnyerjék azon elveknek melyeket vallanak.“ Elég lesz ebből a kigyómarásból.

»Az efféle pompához és a duzzadozó szóáradathoz értenek a „Gazeta“ ellenesei, s elmondhatja, hogy ez alkalommal mindent elkövettünk, hogy oda állitsunk a világ elibe egy olyan népet, mely az államéletet teljesen uralja: politikát, közgazdászatot és közmüvelődést.“

Hát az associatiunea nem tart-e minden évben közgyülést? Hát ez nem ural semmit? Mind jó, csak az a baj, hogy a mit tesznek, ugy tetszik, mintha azt a monarchia innenső felében élő összes nemzetiségek egyetértésével tennék. A világ látta és hallotta az erőszakos (?) magyarositás dicsőitését, de nem látta, nem hallotta a nem magyarok szavát.

Halljuk ezt is főleg itt Brassóban a Lenszeren mindennap s adjuk tudtára a világnak: hogy a Gazetának sem tetszik Tisza gróf beszéde, ezt miért is emliteném. Biztositja olvasóit, hogy ő figyelemmel fogja kisérni s ugy fogja üdvözölni a kultur-egyletiztákat, a mint illik — precum i se cuvine!

Nem is várunk tőle egyebet, de hát teszi-e? Megirta-e valaha, hogy a brassói kultur-egylet már két óvódát állitott és tart fenn? Még csak ez kellene! Az olvasóra bizzuk, hogy hasonlitsa össze a Tribunát a Gazetával.

Czenkalji.

Rovás.

I.

Közöltük volt a brassói német lap három utóbbi vezérczikkét kivonatban azzal a sok ékes kifejezéssel.

Lássuk már most mi igaz azokból, mi indokolt és mi nem.

„Az uralkodó faj magyarositási mániája gyengittetlenül tart, sőt legujabb időben ismét gyarapodnak a magyarositási intézkedések.“

Vajjon? Mit neveznek a nemzetiségi tulzók magyarositásnak? Azt-e, hogy a magyar állam hovatovább mindinkább azon van, hogy erre az államra reáüsse a magyar bélyeget s. p. a nélkül, hogy a nemzetiségek legcsekélyebb jogait is sértené?

A közlekedési miniszter ismeretes rendelete inkriminálatott s deklaráltatott törvénysértésnek. Miért? Mert a nemzetiségi törvény biztositja a nem magyar ajkuaknak azt a jogot, hogy a hivatalok egymás között saját nyelvükön közlekedhetnek. — Tehát a közlekedési nyelv lehet nem magyar is.

Ebből azután azt a következtetést vonják, hogy a czim a levelezéshez tartozik s oly elválaszthatatlan kelléke, mint a pont az „i“ betün.

Hát bizony lehet ez is! Csakhogy tudtunkkal és a mi felfogásunk szerint ez a felfogás téves. A levelezés, t. i. a beltartalom, vagy mint a brassói német lap mondja, a forgalmi nyelv, is más és a czimezés is más. Ahhoz a közvetitő tisztviselőknek semmi joga, emez az ő kizárólagos terök.

A beltartalom nyelvére lehet jog, a törvényen alapuló kedvezmény, de a czimezésre ugyanily jogot a törvény nem ismer, hiába állitják, hogy a czim nélkülözhetetlen kelléke a levelezésnek. Az igaz. De az értelmezés nem. A czim csak azért nélkülözhetlen a levelen, mert különben a közvetitő hivatal, a posta, nem továbbithatná, de távolról sem azért, hogy a czimzett tudja, miszerint a levél neki szól. És itt tér el a közlekedési miniszter felfogása a brassói német lapétól.

A czim a postának szól. Az pedig magyar királyi állami hivatal. Arra nem vonatkozhatik a nemzetiségi törvény.

»Hajmeresztő az a feltevés, hogy a postatiszt nem tud németül!“

Már miért volna ez hajmeresztő? Miért »kutyakötelessége« (werdammte Pflicht) minden postatisztnek ismerni az ország nyelveit?“

Ismét nagy tévedés. Azt nem mondjuk, hogy nem jó, ha a postatiszt más nyelvet is ismer a magyaron kivül. De hogy ismernie kötelessége és azért — mert nem — esetleg ne legyen alkalmazható, az abszurdum a szó legteljesebb értelmében.

De hát miért kell tudnia más nyelveket is?

„Mert különben a nem magyar czimzésü leveleket nem továbbithatná« — igy felel erre a brassói német lap. De vajjon igaz-e ez? Bizony nem. Semmi szüksége a postatiszteknek más nyelvre. Neki semmi köze a czimhez, neki a rendeltetés helye kell, azt pedig tudja. S ha az valamely nyelvre átforditva van, akkor utána néz egy rendelkezésére álló jegyzékben, beosztja a leveleket az illető fiókba és kész vele. Ez a magánleveleknél.

Vajjon ott áll-e »Tekintetes«, vagy »Wohlgeboren«, vagy »Dlui«, azzal ő nem sokat törődik.

Egészen más a levélkihordó. Ennek — a dolog természetéből folyik — már ismernie kell az illető nyelveket, mert ez kihordja a levelet, el kell olvasnia a teljes czimet s azonfelül sűrű közlekedésben van a közönséggel.

De visszatérve a levél czimére s postatisztre, — egész másként áll a hivatalos levelekkel. Ezeknek az állam portómentességet adott. Ezeket a leveleket a postatiszt felelősség mellett jegyzékben átveszi s ugyan igy adja ki.

Tehát ezzel kezelési dolgai is vannak. Már pedig azt joggal senki sem követelheti a magyar államtól, hogy németül, meg románul, no meg tótul és szerbül kezeltessen hivatalaival.

Világos tehát, hogy itt törvénysértésról szó sem lehet. Annál kevésbbé, mert törvény e tekintetben nem is rendelkezik. — Hanem valóban bámulatos, hogy a brassói német lap, mily rendkivüli ügyességet fejt ki a nemzetiségi törvény idézésében, mikor képzelt sérelmekről álmodozik! De vajjon miért nem idézi akkor, ha az ellenkező eset történik? Miért hallgat s tagad akkor, ha épen a szász hatóságok mellőzik s sértik a törvényt? Avagy nem ütközik-e épen a nemzetiségi törvénybe, ha pl. Brassó város tanácsa, kapitánysága német idézéseket, német végzéseket küldenek magyar feleknek? Pedig ott áll abban a sokat emlegetett nemzetiségi törvényben, hogy „a hatóságok a lakossággal saját nyelvén tartoznak érintkezni.« De ez más lapra tartozik, ugy-e bár? Avagy hogy egyeztethető össze azzal az agyonkinzott nemzetiségi törvénynyel, hogy pl. Brassó város tanácsának 58 rendes tisztviselője között nincs 5, a ki a magyar nyelvet birná? — Pedig hát ezek is köztisztviselők; ezeknek 10,000 magyar lakossággal vau naponkénti érintkezésök. Hát erre mi is azt mondjuk: hajmeresztő?

Nem, — nem mondunk semmit. De akkor a brassói német lap se hirdesse oly fennen, hogy az a tisztviselő „szolgája a népnek, a nép kedveért van itt“, mert Brassó város tanácsa is a nép szolgája, a nép kedvéért van itt“ s abban a „nép“-ben van több magyar, mint német.

„A rendelet egyszerüen erőszakos magyarositási intézkedés és törvénytelen megadóztatása a nem magyaroknak!“

Az felhozottak után már felesleges is tovább bizonyitani, hogy ez csak egy megszokott felkiáltás, egy indulatszó. A miniszter rendelete teljesen törvényes, az kétséget sem szenvedhet.

A tulzó romanizmus.*)

Doda Traján karánsebesi képviselő a következő levelet intézte a képviselőház elnökéhez: Tisztelt elnök ur! A román nép, mint a szent István korona minden népe, örömmel és bizalommal üdvözölte a magyar alkotmány visszaállitását. De a nép nemzeti érzületü intelligenciája csakhamar arra a szomoru tapasztalatra jutott, hogy a szabad s alkotmányszerü élethez kötött várakozásai csalódáson alapultak. *Az állampolitika mind határozottabban oly irányt vett, mely már eddig is mélyen sérti a román nép nemzeti életének és nemzeti fejlődésének Magyorországon lehetetlenné tételével fenyeget.* Másrészt az államhatalom az alkotmányos formákat oly módon alkalmazza, hogy a tulajdonképeni alkotmányos jogok és biztositékok megannyi elnyomási eszközként használtatnak e nép jogosult nemzeti törekvései ellenében.

A fennálló törvények s az éppen emlitett alkotmányos gyakorlat következtében e nép az uj alkotmányos korszak kezdete óta még egy országgyülésen sem képviseltethette magát számának és politikai fontosságának megfelelő arányban s ez a visszás helyzet egyik ülésszaktól a másikig még érzékenyen rosszabbra is fordult. Ily körülmények között egy a jogos nemzeti aspirácziók megvalósitására törő, komoly, törvényes és alkotmányos harczról szó sem lehetett, sőt ez aggressziv állampolitikával szemben még a védelem is a lehetetlenségek közé tartozik. Szemben a román népnek e mesterségesen eszközölt politikai nullifikációjával, a nagy-szebeni román konferenczia már 1881-ben kénytelen volt e nyomasztó helyzettel számolni s azt az erdélyi románok politikai passzivitásának formájában nyilvánosan is kifejezésre juttatni a tulajdonképeni Magyarország románjainak ellenben az utolsó országgyüléseken már csak két, illetve három nemzeti képviselővel kellett megelégedniök. Ámde a kormánynak a képviselő választásoknál követett methódusa, legalább a román néppel szemben, tetőpontjára ért el a lefolyt választások alkalmával. Ma ama politikailag fontos ténynyel állunk szemben, hogy Magyarországnak második legjelentékenyebb népe, körülbelől három millió lélekkel, az a nép, mely a választókerületek müvészi beosztása daczára még mindig 70—75 kerületben képezi a lakosság nagy tömegét, ha nem kizárólagos lakosságát, a legutóbbi választások alkalmával csak egyetlen egy választókerületben tudta magát érvényesiteni. Ez a kerület Karánsebes s nekem jutott az a tisztesség, hogy képviseljem. Ez abnormis viszonyok következtében magunk is abnormis helyzetben vagyunk.

Az országgyülésen én volnék az egész román népnek egyetlen és egyedüli nemzeti képviselője s raj tam nyugodnék az egész teher, hogy körülbelül három millió állampolgár sulyosan sértett s még komolyabban fenyegetett érdekeit egymagam képviseljem és juttassam érvényre 423 országgyülési képviselő ellenében. Ez a feladat annyira felülhaladná az én szerény képességemet, hogy én annak még godolatával sem tudnék megbarátkozni. Másrészt árulás volna azzal a nemzettel szemben, melyért meghalni mindenkor kész vagyok, ha a képviselői mandátumról lemondanék s ezzel a román népnek ezt az egyetlen nemzeti kerületét magam dobnám zsákmányul.

Ily körülmények között sajnálom, hogy megbizó levelemet nem küldhetem be, hanem kénytelen vagyok elnök urat tisztelettel felkérni, juttatná a képviselő háznak becses tudomására hogy;

A képviselőház tárgyalásain részt nem veszek, sem pedig képviselői mandátumomat fel nem adom.

Midőnezt kijelentem, nem hallgathatom el azt a meggyőződésemet, hogy minden egyes nemzeti érzületü magyar képviselő ugyanezt tette volna az én helyemben, ha törvény rendelkezésein felül álló erkölcsi kötelességének eleget akar vele tenni.

A képviselőház ez ügyben természetesen csak azon más alkotmányokban alig szokásos határozatok értelmében fog intézkedhetni, melyeket a törvényhozás éppen egészségtelen politikai viszonyainkra való tekintettel már 1876-ban szükségesnek látott dekretálni: a képviselőház azonban egyuttal a világ előtt bizonyitani fogja, hogy a román népnek, legalább ez idő szerint, nincs helye a magyar alkotmány keretében. Fogadja, elnök ur, legmélyebb tiszteletem kifejezését. Karánsebes, 1887. okt. 10. Doda Traján, m. p. a karánsebesi kerület megválasztott képviselője.

*) Tér szüke miatt lapunk mult számából kiszorult. Szerk.

A trónörökös Görgényben.

— Saját tudósitónktól. —

I.

Görgény-Szentimre, 1887. okt. 12.

E hó 11-én ismét nagy szerencsével járt a vadásztársaság. Frigyes főherczeg — kinek részére a trónörökös eleitől fogva kivánta — lőtt egy hatalmas anyamedvét, s. p. már az első hajtásban.

A bozontos talpas két bocscsával bukkant elő a sürüből és midőn a bocsok anyjukat elesni látták, a helyett hogy elszaladtak volna, megfogták és elakarták hurczolni, a mi élő tanubizonysága annak, hogy a szülői szeretet még a vadállatoknál is mennyire ki van fejlődve. A kis maczkókat előzetes megállapodás szerint nem lőtték le és csak több a levegőbe tett lövés által lehetett elűzni elesett anyjuk mellől.

A vadásztársaság este későn, sötétben jött viszsza a legvidámabb hangulattal az ebédhez ülve. Félnyolczkor, ebéd után következett Fridrik főherczeg vadászszá avatása ő Fensége által a kastély parkjában, hol az áldozatul esett medve a ravatalra volt kiteritve.

A vadásztársaság kihuzott vadászkésekkel állott körül, Fridrik főherczeg pedig jobb lábával a medvére ereszkedett és ő fensége által vadászkésével 3-szor érintetett, mialatt a vadászkürtösök fujtak dicshymnusokat és közben Pongrácz zenekara játszotta a legválogatottabb darabokat, köztük a trónörökös kedvenczdarabját is: „Ritka buza, ritka árpa, ritka rozs“ A közel vidékről és helyből az ünnepélyre összegyült több száznyi közönség lelkesen megéljenezte a magas vendégeket, midőn az ünnepélyhez lejöttek, majd theázni fölmentek.

Egyik kürtös pedig ismét népies dikczióval üdvözölte a szerencsés vadászt, Fridrik főherczeget, ki a hajtókat és kürtösöket gazdagon megjutalmazta. Ez az első medve, melyet a főherczeg lőtt. — Eddig 10 medvét és 1 vaddisznót lőtte. A medve Bécsbe küldetett kitömés végett. Az öröm általános!

12-én reggel daczára az esős időnek ismét kimentek bucsu-vadászatra. Az idő később kiderült, de még eddig semmi hir a vadászat eredményéről.

Ő Fenségeik este 8 órakor elutaznak Bécsbe egész kiséretökkel. Görgény, mely a trónörökös ideérkezése óta zászlókhal van feldiszitve, este ki lesz világitva, hogy igy vegyen bucsut szeretett magas vendégeitől, kik lépten-nyomon ajándékokkal árasztják el a közel vidék összes lakosait nemzetiség külömbség nélkül!

II.

Görgény, okt. 12. (este.)

A trónörökös 7 órakor este indult el Görgényből, hol nagyszámu közönség gyült össze a kastély

Iskola Alapítvány – Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școala – BCU Cluj-Napoca

udvarán; az ebédlőben Pongrácz zenekara deritette jó kedvre a közönséget; fáklyát tartó emberek kört formáltak a trónörökös lakosztálya előtt, az egész térséget fényesen kivilágitva. — Teleky, Bethlen Gábor grófok, Kemény, Bornemissza és Huszár bárók fogatai körben járták a rotundát, az udvari vadászok előre mentek.

A teremből utiruhában lejött trónörököst harsány éljenzésekkel üdvözölték. A trónörökös Kovács vásárhelyi apátot, Girsik erdőigazgatót és Pausinger főerdőmestert kérdésekkel tüntette ki és a jövő évi viszontlátás kifejezésével bucsuzott, az éljenző közönséget kalapemeléssel köszöntvén, a kastélyból négyes fogaton kirobogott, jobbján Lipót bajor herczeggel; továbbá követték Frigyes főherczeg Eszterházy herczeggel, Kemény Kálmán báró, Bornemissza Tivadar báró, Bornemissza András báró, Matskássy Istvánnal, Wurmbrand gróf, Bethlen gróffal és Melka festő. 15 percz alatt ért a menet a pavillonhoz, hol Bánffy br. főispán diszmagyarban Maros-Tordamegye részéről, Göllner polgármester és From rendőrkapitány Szász-Régen város képviseletében várakoztak a trónörökösre.

Az udvari pavillon és környéke fényesen ki volt világitva. A környékből és Szász-Régenből összegyü't nagyszámu közönség lelkesen éljenezte a trónörököst. A trónörökös Bánffy főispánhoz lépett, annak hódolatát fogadta s a tapasztalt rendet és figyelmet megköszönte.

A trónörökös a főispánnak és a járási szolgabirónak ismételten megköszönte a megye területén tanusitott szép rendet, vadászvendégeitől [kézszoritással bucsuzott jövő évi viszontlátásra és Lipót herczeg és Frigyes főherczeg társaságában külön udvari kocsiba felszállván, nyitott ablaknál társalgott tovább itt maradott vendégeivel: „Isten áldja önöket! Jövő évi viszontlátásig!“ hangzott a trónörökös bucsuszava, melylyel felzugó éljenzés között elbucsuzott s a vonat tovarobogott!

A vadászvendégek közül Bethlen Gábor gr. főispán Beszter-Naszódmegyébe a borgói havasokra med vevadászatra indul s éjjel Tekéig utazik, a többiek lakhelyeikre térnek vissza.

Táviratok.

Páris, okt. 14. (Eredeti távirat.) A hadügyminiszter sürgönyileg rendelte el Boulangernek, hogy Montluconból azonnal visszatérjen Clermont-Ferrandba s egyuttal kérdezte, vajjon a lapok által neki tulajdonitott nyilatkozat hiteles-e? Boulanger azt felelte, hogy nem olvasta a nyilatkozatot. A hadügyminiszter nem elégedett meg a válaszszal és határozott feleletet kért. Ha a válasz nem volna kielégitő, fegyelmi keresetet inditanak Boulanger ellen.

Belgrád, okt. 14. (Ered. távirat.) A jabloniczai határon 50 arnauta előljáróikkal együtt megtámadta a szerb őrjáratot, de rövid, elkeseredett harcz után visszaverettek.

Páris, okt. 14. (Eredeti távirat.) A hadügyminiszter kérdésére Boulanger táviratilag válaszolta, hogy igenis ő tette az ismert nyilatkozatot a lapokban. Erre a minisztertanács Párisban haladéktalanul összeült s megbotránkozását fejezte ki Boulanger magatartása fölött. A minisztertanács határozata gyanánt a hadügyminiszter táviratozott Boulangernek, hogy *harmincz napi szigoru fogságra itéltetett.* A minisztertanács legközelebbi ülésében fog határozni a fölött, vajjon Boulanger fölmentessék-e a parancsnokság alól.

Helyi és vidéki hirek.

Kérelem. Lapunk t. előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátrálékban vannak, tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátrálékos előfizetéseiket mielőbb beküldeni A beküldéshez szükséges postautalványt már volt szerencsénk mellékelni lapunkhoz. — A kiadóhivatal.

Személyi hirek. Gróf Bethlen András főispán ur ő méltósága f. hó 13-án este érkezett Brassóba.

E. M. K. E A brassómegyei fiókegylet folyó hó 23-án, vasárnap d. e. 10¼ órakor tartja második rendes közgyülését a tanácsház nagytermében. A kolozsvári központi igazgató választmány f. hó 12 én tartott üléséből Deáky Albert urat, a Kolozsvár városi választmány érdemdús alelnökét küldötte a központ képviseletében. Mint értesülünk, Sándor József titkár ur is szerencséltet minket ez alkalomból látogatásával.

Megyei ügyek Brassómegye törvényhatósági bizottsága f. évi október hó 25-én rendes őszi közgyűlést tart. A közgyűlést megelőzőleg 22-én lesz állandó választmányi ülés, 24-én pedig számonkérő szék.

Meghivó. Az E. M. K. E. brassómegyei választmányának t. tagjait van szerencsénk ezennel tisztelettel meghivni a f. hó 21-én, péntéken, d. u. 2 órakor szokott helyen tartandó ülésre s kérni becses megjelenésöket. — Tárgyak: 1) Az óvódák számadásai. 2) Az óvódák költségvetése. 3) Az óvódák felügyelő bizottságának javaslata a tanitj megállapitása és Kollár Ilona óvónő véglegesitése tárgyában. 4) Netaláni inditványok. — Brassó 1887. okt. 9 én, Koós Ferencz elnök; Szterényi József jegyző.

Bolgárszegi lámpák. Már két éve körülbelől, hogy a bolgárszegi Porondon elkezdték a lámpák bevezetését. De két év óta vajudik is ám a dolog. Vajjon fognak-e a Porond 25% os köz-égi pótadót fizető lakói az idei télen ama nagy szerencsében részesülni, hogy kis világosságot nyernek?

Rendőri hirek. A szőllőárusitás. Minthogy gyakran előfordult, hogy a szőllőárus asszonyok a vásárló közönséget különféle, a mérésnél alkalmazott fogásokkal kárositották, a mennyben a mérleget kezökben tartva, azt kényök-kedvök szerint irányithatják — a városkapitányság már a mult év őszén azon rendeletet adta ki, hogy a mérlegeket függélyesen megerősitett rudakra helyezve kell tartani s a mérést igy eszközölni. Minthogy azonban daczára ezen rendeletnek még mindég fordulnak elő visszaélések, t. i. hogy az asszonyok leveszik a mérleget a rudakról s ugy mérnek, — a városkapitányság ezennel ez uton figyelmezteti erre a közönséget. — Csalás. A tegnapi hetivásár alkalmával egy czigányasszony kisérletet tett egy közönséges rézgyürünek 2 frtért való eladására, arany gyürü gyanánt. Egy rendőrközeg rajtakapta a csalónőt, ki a kihallgatásnál azt vallotta, hogy ő sohasem állitotta, mikép a gyürü arany, csak azt mondta, hogy »uj arany«.

Ghyczy Kálmán állapota folyton örvendetesen javul. Az orvosok már hiszik, hogy az agg államférfiu kilábol sulyos betegségéből.

Nagy-Küküllőmegye törvényhatósági bizottsága f. hó 14-én rendes őszi közgyülést tartott, melynek tárgysorozatában 53 tárgy volt, köztük több nevezetesebb ügy is.

Postarablás. Kazatin mellett mint Podvoliczyskából távirják, a vasuton utazó postakezelőt utközben rablók támadták meg, s a nála levő pénzes leveleket és pénzértékeket elrabolták.

Magyar irodalom tanszéke a lengyel egyetemeken. Krakóból jelentik, hogy a lengyel lapok a lembergi és krakói egyetemeken egy tanszék fe'állitását sürgetik a magyar iroda'om számára.

A honvéd lovasiskolát, mint a „Frdbllt“ irja, király ő felsége rendeletére áthelyezik Jászberényből Budapestre.

Vasutösszeütközés Amerikában. Nagyobból távirják 12 iki kelettel: A Chicago-Atlantici vasuton egy tehervonat nem messze North Hudsontól (Indiana) az expressvonatal összeütközött, minek folytán négy személyszállitó kocsi, köztük a hálókocsi feldőlt és meggyuladt. 17 utas megöletett, 25 pedig többé vagy kevésbbé sulyosan megsebesült.

Nyilt tér.*)

Löbl. Redaktion des „Brassó“, — Hier.

Kronstadt, den 14. Oktober 1887.

In der am Montag, den 10. Oktober erschienenen „Kronstädter Zeitung“ ist eine Notiz „Aus dem Gewerbe-Verein“, die zur Deutung Anlaß bietet, als ob ich mir eine Schuld aufgeladen hätte.

Zur Aufklärung, was der Grund des ausgesprochenen Wunsches sei, will die „Kronstädter Zeitung“ keinen weiteren Aufschluß bringen, ja die „Kr. Ztg.“ ist so loyal, ein von mir schon bezahltes „Eingesendet“ samt dem eingezahlten Geld zurückzugeben, mit der Motivirung, solches weil unpassend, in dem vielgelesenen Blatte nicht aufnehmen zu können.

Die „Kronst. Ztg.“ übt „gleiches Recht für Alle“, bringt aber nur Angriffe in ihren Spalten.

Ich stelle hiemit das höfliche Ersuchen, das von der „Kronstädter Zeitung“ zurückgewiesene, unten folgende „Eingesendet“ als Antwort gütigst aufnehmen zu wollen.

Mit der Versicherung der vorzüglichsten Hochachtung spreche ich für Ihre Loyalität den Dank aus und zeichne

J. J. Lootz.

Eingesendet.

Zu meinem Bedauern kann ich dem Herrn Berichterstatter der am Montag den 10. Oktober in der „Kronstädter Zeitung“ erschienenen Notiz „Aus dem Gewerbeverein“, den Wunsch zu erfüllen, noch nicht versprechen.

Solange gedächtnißschwache Phrasendrescher mich zum Objekt der Ablagerung ihres Haßes wählen, harre ich aus.

Gerechten Wünschen gegenüber wird mich jeder zu Allem bereit finden.

Dieses dem Herrn Berichterstatter zur Kentnißnahme.

Hochachtungsvoll

J. J. Lootz.

*) E rovat alatt megjelenteknek sem alakjáért, sem tartalmáért felelősséget nem vállal a szerk.

Piaczi árak

Brassóban, 1887. október hó 14-én.

— *Zikéli Henrik jelentése.* —

Hectoliter	Buza	legszebb	5.30
		közepes	4.60
	Rozs	vegyes	4.—
		legszebb	3.40
		közepes	—.—
	Árpa	legszebb	2.80
		közepes	2.40
	Zab	legszebb	1.60
		közepes	1.45
	Törökbuza		3.80
	Kása		5.—
	Borsó		—.—
	Lencse		7.—
	Fuszulyka		4.—
	Lenmag		9.—
	Burgonya		—.80
Kilogr	Marhahus		—.32
	Disznóhus		—.40
	Juhhus		—.24
	Faggyu (friss)		—.24

Brassai piaczi árfolyam.

— *Adler L. Jakab jelentése.* —

Brassó, 1887. október hó 13-án

Román papirpénz à 20 frankos	8.55	vétel 8.57	eladás
» ezüstpénz à 20 »	8.50	» 8.55	»
Napoleond'or (aranypénz) . .	9.90	» 9.93	»
Török lira	11.25	» 11.27	»
Arany	5.88	» 5.90	»
Orosz papirrubel	110.—	»111.—	»

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Szterényi József.

Ad 7516. - 1887. tlkkvi számhoz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy *Giró Szász András* végrehajtatónak *Mátis András és neje* végrehajtást szenvedő elleni *150 frt* tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék területén levő, Apácza község határán fekvő, az apáczai 289. számu telekjegyzőkönyvben A + alatt foglalt 1, 2, 2. 5, 11, 12, 14, 19—23, 28, 30, 31, 33, 36—39, 42, 43, 45—48. rendszám alatt felvett ingatlanokra az árverést *1494 forintban* ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fenti ingatlanok az 1887. évi **november hó 16-ik** napján délelőtti 9 órakor Apácza község irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok egyenkénti becsárának 10%-át a végrehajtató kivételével készpénzben, vagy az 1881. LX. törv.-czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 140. § a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt, átszolgáltatni.

Brassó, 1887. augusztus 18-án.

A kir. törvényszék m. telekkönyvi hatóság.

Onaciu, egyesbiró.

Szám 317 1887. végr.

Arverési hirdetmény.

Alólirt birósági végrehajtó az 1881-ik évi LX. t cz. 102. §-a értelmeben ezennel közhirré teszi, hogy a brassói kir. járásbiróságnak 159.—87. és 158—87. sz. a. kelt végrehajtást rendelő és a brassói kir. járásbiróságnak fenti szám a. kiküldetést tartalmazó végzése folytán *Feldman D. H. Mandl Henrik* javára *Száva Zakariás* ellen *48 frt, 33 frt 8 kr* tőke, ennek kamatai és eddigi perköltség követelés erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 505 frtra becsült ingóságok u. m. házi butor, 1 zongora hátraléka 13 frt 8 kr. és 19 frt 64 kr ért. nyilvános árverés utján el fognak adatni.

Mely árverésnek végrehajtást szenvedő lakásán a Nagy-utczában leendő eszközlésére 1887. évi **október hó 17-ik** napnapjának d. u. 3 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107 §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alól is eladatnak, vétlen elsőbbségi igényeik pedig tudatnak, miszerint jogaikat az emlitett t. cz. 111. és 112. §-ai alapján árverezés megkezdéseig érvényesitsék.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881 ik évi LX. t. cz. 108. §-a szerint fizetendő

Brassó, 1887. évi október 2.

Langer Ede,
kir. birósági végrehajtó.

Üzlethelyiség-változtatás!

Van szerencsém a nagy közönséget tisztelettel értesiteni, hogy divatáru üzletem helyiségét áttettem a teljesen ujonnan épült

Popp B. G.-féle házba

a Klastrom-utczába

és kérem b. további párttogásukat.

Kiváló tisztelettel

Temesváry István.

Iskola Alapítvány - Kolozsvár Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația Pentru Studii - BCU Cluj-Napoca.